روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران

جام جم

شنبه ۳ آذر ۱۴۰۳ | ۲۱ جمادی‌الاول ۱۴۴۶
۲۰ صفحه | سال بیست‌وپنجم - شماره ۶۹۱۴
Saturday |November 23 | 2024

تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۴ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

ازدواج بدون تسهیلات

۴۱۵ هزار نفر همچنان در صف دریافت وام ازدواج باقی مانده‌اند

بحث بر سر سیاست‌های جمعیتی ترجیع‌بندنگرانی‌های کارشناسان است؛ اما این نگرانی‌ها سویه دیگری هم دارد و آن تسهیلاتی است که قانون به بانک‌ها تکلیف کرده برای جوانان فراهم کند. گزارش تازه بانک مرکزی هم نشان از رشد پرداخت وام ازدواج دارد اما آنچه درمیانه این آمار نگران‌کننده است این‌که همچنان صف ازدواج طولانی است و در یک فقره آماری باید بدانیم بیش از ۴۱۵ هزار نفر همچنان در صف دریافت وام ازدواج قرار دارند. اگرچه وام ازدواج در گذشته نیز وجود داشت ولی از سال ۱۳۹۴ پای آن به قوانین سالانه بودجه کشور باز شد؛ پس از آن هر سال به اشکال مختلف در قوانین بودجه سقف و رقمی برای این نوع وام مشخص می‌شد اما مشکل از همین نقطه یعنی از جایی شروع شد که سقف تعیین‌شده برای پرداخت وام از توان وام‌دهی بانک‌ها فراتر رفت. قرارگرفتن وام ازدواج در کنار تسهیلات تکلیفی دیگری که هرساله در قانون بودجه تکرار می‌شود، نظیر وام فرزندآوری، اشتغال، ایثارگران، مددجویان و مشاغل خانگی سبب شده تا به‌دلیل محدودبودن منابع قرض‌الحسنه بانکی، بانک‌ها توان پرداخت این وام را نداشته باشند و نتیجه این‌که تعداد زوج‌هایی که در صف وام ازدواج می‌مانند، روزبه‌روز بیشتر می‌شود. از این رو دولت در لایحه بودجه سال آینده پیش‌بینی کرده که مدل پرداخت وام ازدواج با تغییراتی همراه باشد؛ براساس متن لایحه دولت، بانک مرکزی مکلف می‌شود به میزانی که هیأت عالی بانک مرکزی تا پایان فروردین‌ماه مصوب می‌کند، سهم بانک‌ها از تسهیلات قرض‌الحسنه نظیر قانون جوانی جمعیت را از محل سپرده‌های قرض‌الحسنه اعم از جاری و پس‌انداز شبکه بانکی، پس از کسر سپرده قانونی، بابت تسهیلات قرض‌الحسنه از جمله اشتغال، ازدواج، فرزندآوری، ودیعه خرید یا ساخت مسکن ایثارگران، از طریق بانک‌های عامل معین و ابلاغ کند. نکته‌ای که درباره وام ازدواج باید متذکر شد، این‌که بخشی از متقاضیان دریافت این تسهیلات از سال گذشته جامانده و به امسال منتقل شده‌اند؛ یعنی این‌که امسال نیز نوبت وام بخشی از زوج‌های جوان به سال آینده منتقل می‌شود زیرا ارقام سهمیه و عملکرد شبکه بانکی برای سه سال اخیر نشان می‌دهد که افراد زیادی موفق به دریافت وام ازدواج و فرزندآوری در سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ نشده و در صف دریافت قرار دارند. به‌طور دقیق‌تر در سال ۱۴۰۲ در مجموع ۴۱۷ هزار نفر در پایان سال موفق به دریافت تسهیلات ازدواج و فرزندآوری نشده و در صف باقی مانده‌اند که در سال ۱۴۰۳ نیز این رقم افزایش پیدا کرده است. علت اصلی بروز این مشکل و طولانی‌شدن صف وام ازدواج کافی نبودن منابع قرض‌الحسنه شبکه بانکی برای پرداخت تسهیلات است، زیرا سقف فردی تسهیلات ازدواج و فرزندآوری در طول سنوات اخیر رشد قابل ملاحظه‌ای (بیشتر از نرخ رشد نقدینگی و تورم) داشته است که در نهایت منجر به عدم تکافوی منابع قرض‌الحسنه شبکه بانکی برای پرداخت این نوع تسهیلات ارزان شده است.

مبلغ وام ازدواج پرداخت شده از سوی بانک‌ها از ابتدای سال جاری تا انتهای مهر ۱۴۰۳ (واحد میلیون تومان)

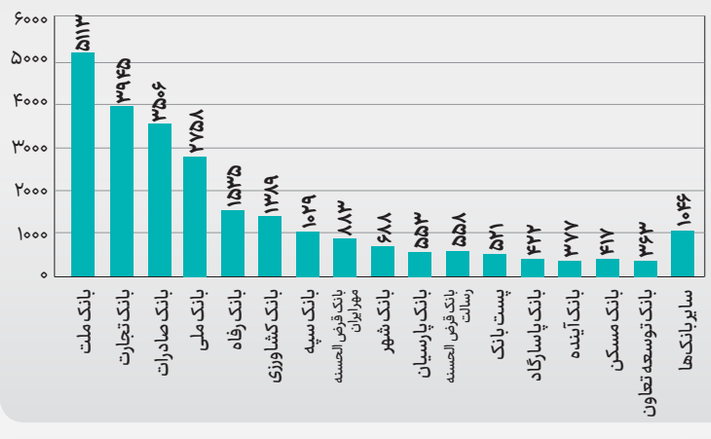

تعداد وام ازدواج پرداخت شده از سوی بانک‌ها از ابتدای سال جاری تا انتهای مهر ۱۴۰۳

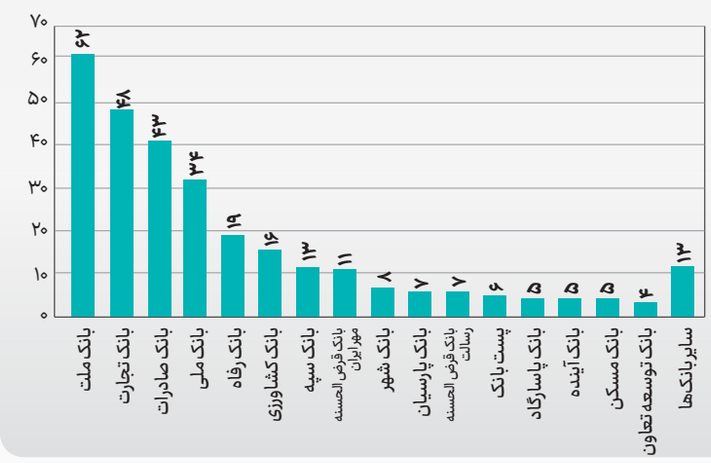

سقف فردی تسهیلات ازدواج در قوانین بودجه سنواتی (میلیون تومان) و میزان رشد آن

سال	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳
عموم متقاضیان	۷۰	۱۲۰ (۷۱ درصد)	۱۸۰ (۵۰ درصد)	۳۰۰ (۶۶ درصد)
زوج‌های زیر ۲۵ و زوجه‌های زیر ۲۳ سال سن	۱۰۰	۱۵۰ (۵۰ درصد)	۲۲۰ (۴۶ درصد)	۳۵۰ (۵۹ درصد)

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۱:۵۱	نیمه‌شب شرعی: ۲۳:۰۷
غروب آفتاب: ۱۶:۵۳	اذان صبح فردا: ۰۵:۲۱
اذان مغرب: ۱۷:۱۳	طلوع خورشید فردا: ۰۶:۴۹

امروز در تاریخ

- زادروز کیهان کلهر، موسیقی‌دان / ۱۳۴۲
- سالمرگ احمد آقالو، بازیگر / ۱۳۸۷

حکمت

امام علی(ع): از لغزش دیگران خوشحال مباش، زیرا نمی‌دانی روزگار با تو چه خواهد کرد. / غررالحکم

واحه

تا میل نباشد به وصال از طرف دوست
سودی نکند حرص و تمنا که تو داری / سعدی

نکته‌روز

حقیقت نمی‌میرد

اورسلا هاوِربِک نویسنده ۹۳ ساله منکر هولوکاست، در زندان آلمان درگذشت

رفتن پی حقیقت، آن‌هم با وجود پروپاگاندای سهمناک غرب در رابطه با هولوکاست کار هرکسی نیست. حتی پاگذاشتن در این راه هم پیامدهای بسیاری دارد. پیامدهایی که می‌تواند به حبس‌های طولانی‌مدت و حتی مرگ بیانجامد. همین است که پیرامون این موضوع، کمتر کسی شهامت خدشه به روایت نادرست غربی‌ها را دارد؛ اما یکی از آن کمتر کسان، اورسلا هاوربک بود. زنی که ایستاد و به‌تنهایی از نظریه خود در رد هولوکاست دفاع کرد. حالا دنیا کلاه خود را بالاتر بگذارد. یک محقق و نویسنده دیگر در ورای نقاب دفاع از حقوق بشر و آزادی بیان ترسیمی دنیای غرب، آن‌قدر بر نتایج تحقیقی خود پافشاری کرد که در سن ۹۶ سالگی پشت میله‌های زندانی در آلمان درگذشت.

«اورسلا هاوِربِک» پژوهش‌گر و نویسنده‌ای که در تحقیقات خود به‌عنوان رد نظریه هولوکاست عنوان کرده بود اردوگاه آشُویتس در لهستان، یک اردوگاه کار اجباری بوده و نه اردوگاه مرگ برای یهودیان، با چندین بار دادگاهی‌شدن و محکومیت‌های متعدد، دست‌آخر در سن ۹۶ سالگی در زندانی که دادگاه شهر هامبورگ به آن محکومش کرده بود، درگذشت.

«هاوِربِک» که حدود شش ماه پیش در دادگاه تفتیش عقاید هامبورگ مُخیر شده بود بین رد اعتقادات خود و اظهار پشیمانی از نتیجه تحقیقاتش یا اصرار بر آن و پذیرفتن زندان علی‌رغم سن زیادش، یکی را انتخاب کند، ترجیح داد محکم بر سر اعتقادات خود بایستد و برای چندمین بار زندان را پذیرفت. وی چندروز پس از گذران بخشی از محکومیتش در زندان درگذشت.

هاوربک در سال ۲۰۱۷ پس از انکار هولوکاست در جریان رویدادی در برلین به شش‌ماه زندان محکوم شد. او سپس در سال ۲۰۲۰ به‌دلیل انتشار یک مصاحبه آن‌لاین که در آن مجددا اظهاراتی در انکار هولوکاست انجام داد، به ۱۲ ماه زندان محکوم شد.

قاضی گفت که اقدامات هاوربک ناشی از اعتقادات خودش است و تصمیم برای زندانی‌کردن این زن ۹۶ ساله ضروری بوده، زیرا هیچ جایگزینی وجود ندارد. هاوربک بارها اظهار کرده که اردوگاه مرگ آشویتس از نظر تاریخی ثابت نشده و به‌عوض مدعی شد که اردوگاه کار اجباری بوده است. رسانه‌های آلمانی به او لقب تحقیرآمیز «مادربزرگ نازی» را دادند و در سایر نقاط آلمان نیز محکوم شده بود؛ اما همه این جریان باعث نشد که او از نگاه و نظریه خود برگردد.

او همچنین به‌خاطر نظراتش به‌کرات جریمه هم شده بود. وکلای او در این پرونده خواستار کاهش مجازات به جزای نقدی یا آزادی او شده بودند؛ با این وجود، این داد‌خواست رد شد و تغییرات بعدی در حکم هم دیگر امکان‌پذیر نیست. مرگ این پژوهش‌گر آلمانی، خود گویای بسیاری از حقایق جهان در پس شعارهای دهان‌پرکن دنیای غرب است؛ حقایقی که جنایات در فلسطین و لبنان هم از دیگر موارد آن است.

پیشخوان

از تبارمان بگو!

نگاهی به «من فلوجه را به یاد می‌آورم» هرکسی در جایی آرام می‌گیرد

نویسنده: فرات العانی
مترجم: ابوالفضل ا... دادی
نشر: افق
سال انتشار: ۱۴۰۳

من فلوجه را به یاد می‌آورم را فرات العانی عراقی‌تبار در ۲۰۲۳ منتشر کرد. نباید با پیش‌فرض‌هایمان از ادبیات عرب آن را بخوانیم. این‌جا بیشتر از آن‌که خفقان مرسومِ خاورمیانه هدف اصلی باشد، وسیله‌ای است برای هدفی شخصی‌تر: رابطه‌ی پدر‌پسری. فرات‌العانی این قصه را در مورد پدرش نوشته است. تمام صحنه‌های کتاب از حقیقت زندگی خود و پدرش آمده. چه سال‌های کودکی و جوانی پدرش را بخوانی، چه روزگار کودکی خود نویسنده و چه پیری پدرش و جوانی فرات را همگی از زندگی او آمده است، و احتمالاً بی‌کم‌وکاست هم آمده است. فرات‌العانی از مسیر من فلوجه را به یاد می‌آورم نقبی می‌زند به تبارش. تباری مات که با پدرش می‌تواند ببیندش. فرات العانی آکنده از سؤال است. چرا در فرانسه است؟ چرا پدرش از عراق به این کشور مهاجرت کرده است؟ چرا او سکوت کرده است؟ چرا پدرش نمی‌خواهد از زمانی به بعد دیگر اسم عراق را بشنود؟ فلوجه کجاست؟ صدام کیست؟ فرات‌العانی در من فلوجه را به یاد می‌آورم به مصاف تمام زندگی خودش می‌رود، حتی شاید بیشتر از زندگی پدرش. شخصیت‌هایی در این قصه هستند که فرات‌العانی فقط نامی از آنها دارد و چند خاطره که پدرش هم به‌سختی به‌یاد آورده و هم به‌سختی برای او تعریف کرده است. پدر، رامی، قهرمان این قصه است. قهرمانی که شاید باید که خودمان انتخاب کنیم سال‌ها بعد به یادش بیاوریم یا نه.

درجهت عکس

عکس: محمد دشتی / مهر

حیران در حیران

گردنه حیران واقع در استان گیلان، یکی از زیباترین و بکرترین مسیرها جاده‌ای ایران است که به‌ویژه در فصل پاییز جلوه‌گری خاصی دارد. تغییر رنگ برگ‌های درختان در این منطقه منظره‌ای خارق‌العاده را به نمایش می‌گذارد و عاشقان پاییز و طبیعت را مسحور می‌کند. یکی از ویژگی‌های منحصر به‌فرد گردنه حیران، پوشش مداوم مه است که به‌دلیل رطوبت دریای خزر ایجاد می‌شود.

هنر

موزشش میلیون دلاری

اثر هنری مفهومی با عنوان «کمدین» که تنها یک موز معمولی نیم‌دلاری است، در حراجی هنری شش میلیون و ۲۰۰ هزار دلار فروش رفت.

کیوآرکد را اسکن کنید

دانش

ترسناک مثل هوش مصنوعی

یک خبرنگار هلندی، در خیابان راه می‌رود و به عابران نگاه می‌کند و هوش مصنوعی، اطلاعات رهگذران را روی صفحه نمایش ظاهر می‌کند!

کیوآرکد را اسکن کنید

جهان

مردی روی طناب

ثبت در رکوردهای گینس، انگیزه انجام کارهای عجیب بسیاری است. مثل این بندباز که بین دو بالن در آسمان بندبازی می‌کند.

کیوآرکد را اسکن کنید

خودرو

ناوزمینی!

اکسپنگ، شرکت چینی فعال در حوزه خودروسازی و فناوری پرنده‌ها، از خودرو پرنده «مدولار» خود به نام «ناو هوایی-زمینی» رونمایی کرد.

کیوآرکد را اسکن کنید

پرتره

معرفی کاندیدای جدید ترامپ؛ مت گیتس انصراف داد

کریستیانو رونالدو بار دیگر در لیگ ترکیه با مورینیو همکار می‌شود؟

خاویر باردم بازیگر مشهور هم تلویزیون رفت

چهره

متهم گریخت

پس از آن‌که «مت گیتس» اعلام کرد از لیست مورد نظر ترامپ برای کاندیداتوری سمت دادستانی کل آمریکا کناره‌گیری می‌کند، رئیس جمهور منتخب، فرد دیگری را برای این سمت معرفی کرد. «دونالد ترامپ» رئیس جمهور آمریکا در رسانه اجتماعی‌اش نوشت: «پم بوندی، تمرکز وزارت دادگستری را به سمت هدف مورد نظر خود یعنی مبارزه با جنایت و ایمن‌کردن دوباره آمریکا معطوف خواهد کرد.» مت گیتس که روزهای گذشته به‌عنوان منتخب ترامپ برای دادستان کل انتخاب شد، پس از بررسی تحقیقات کمیته اخلاق مجلس نمایندگان مجبور شد نام خود را از این فهرست خارج کند. او به‌ظن سوءرفتار جنسی، مصرف مواد مخدر غیرقانونی و رشوه تحت بازجویی اخلاقی قرار داشت. این درحالی است که گیتس همه تخلفات را رد کرده است.

نکته

هفت شگفت‌انگیز

در ترکیه ادعا شده مربی پرتغالی شخصا با رونالدو تماس گرفته و به او پیشنهاد انتقال به فنرباغچه در زمستان را داده است. مورینیو در مأموریت خود برای جذب کریستیانو رونالدو به‌عنوان نیروی تقویتی بزرگ برای فنرباغچه مصمم است. مدیر ورزشی پرتغالی این باشگاه، ماریو برانکو، نیز مذاکرات با النصر را آغاز کرده است. اگرچه به نظر می‌رسد که تحقق رویای کریستیانو بسیار دشوار است، هواداران فنرباغچه معتقدند که این انتقال غیرممکن نیست. رابطه بین کریستیانو و مورینیو، زمانی که در رئال مادرید بودند، با طعم تلخی به پایان رسید، هرچند گذر زمان ممکن است برخی از زخم‌های باقی‌مانده را التیام بخشیده باشد و ملحق شدن دوباره آنها دور از ذهن نیست.

خبر

قاتل بدنام!

اپل تی.وی سفارش سریالی را با اقتباس از «تنگه وحشت» داده که خاویر باردم ایفاگر یکی از نقش‌های اصلی آن خواهد بود. درباره داستان سریال گفته شده است: توفانی برای آماندا و استیو باودن وکلای خوشبخت در راه است، چون مکس کدی (با بازی باردم)، قاتلی بدنام از گذشته آنها، از زندان آزاد می‌شود. ساخت این سریال اولین بار سال ۲۰۲۳ گزارش شد اما از بازیگری یاد نشد. گفته شده اپل ساخت ۱۰ قسمت آن را سفارش داده و نیک آنتوساکا به‌عنوان نویسنده، تهیه‌کننده اجرایی و مجری آن انتخاب شده است. استیون اسپیلبرگ و مارتین اسکورسیزی نیز تهیه‌کنندگان اجرایی خواهند بود. این سریال براساس رمان جان دی مک دونالد به نام «جلادها» ساخته می‌شود که الهام‌بخش ساخت فیلمی با نام «تنگه وحشت» در سال ۱۹۶۲ با بازی گریگوری پک شد.